

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ НЫЗАМЫ

29.05.2004-ж. №270/XI

МӘМЛЕКЕТЛИК ЕМЕС КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС ШӨЛКЕМЛЕР ҰАҚҚЫНДА

Усы Нызамға төмендегилерге муўапық өзгерислер киргизилген

09.10.2004-ж. 293/II–санлы ҚР Нызамы

22.05.2010-ж. 31/II–санлы ҚР Нызамы

28.12.2013-ж. 187/XIV–санлы ҚР Нызамы

I. Улыўма режелер

1-статья. Усы Нызамның мақсети

Усы Нызамның мақсети мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердин, сондай-ақ, халықаралық мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердин, халықаралық хәмде сырт еллердин мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлериниң ўәкилханалары хәм филиалларының Қарақалпақстан Республикасы аймағындағы жумысы менен байланыслы қатнасықларын тәртиплестириўден ибарат.

2-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем түсиниги

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем - физикалық хәм (ямаса) юридикалық шахслар тәрэпинен ықтыярлы тийкарда шөлкемлестирилген, дәрәмат (пайда) алыўды өз жумысының тийкарғы мақсети етип алмаған хәмде алынған дәрәматлардың (пайданы) өз қатнасыўшылары (ағзалары) арасында бөлистirmeйтүғын өзин-өзи басқарыў шөлкеми болып табылады.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем физикалық хәм юридикалық тәрэплердин ҳуқықлары хәм нызамлы мәплерин, басқа да демократиялық қәдириятларды қорғаў, социаллық, мәдений хәм билимлендириў мақсетлерине ерисиў, руўхый хәм басқа да материаллық емес талапларды қанаатландырыў, қайырқомлық жумысын әмелге асырыў ушын хәм басқа да жәмийетлик пайдалы мақсетлерде дүзиледи.

3-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлер ҳаққындағы нызам ҳужжетлери

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлер ҳаққындағы нызам ҳужжетлери усы Нызам хәм басқа да Нызам ҳужжетлеринен ибарат.

Сиясий партиялар, кәсиплик аўқамлар, диний шөлкемлер хәм басқа да айырым мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлерди дүзиўдин, олардың

жумысының, қайта шөлкемлестіріліуі хәм тоқтатылыуының өзгешелиги арнаўлы ыызамлар менен тәртіплестіріледі. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердің жумыс тараўының ол ямаса бул қатнасықлары арнаўлы ыызамлар менен тәртіплестірілмеген жағдайларда усы ыызамның нормалары қолланылады.

Егер Өзбекстан Республикасының халықаралық шәртнамасында мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлер ҳаққындағы Қарақалпақстан Республикасы ыызам ҳужжетлеринде нәзерде тутылғанынан басқаша режелер белгиленген болса, халықаралық шәртнамада нәзерде тутылған режелер қолланылады.

4-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердің мәмлекетлик уйымлар менен өз-ара қатнасықлары

Мәмлекет мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердің ҳуқықлары хәм ыызамлы мәплериниң сақланыуын тәмийинлейди, оларға жәмийетлик турмыста қатнасыуы ушын тең ҳуқықый имканиятлар жаратып береді.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердің айырым жәмийетлик пайдалы бағдарламаларына мәмлекет жәрдем көрсетиуі мүмкин.

Мәмлекетлик уйымлар хәм олардың лаўазымлы шахсларының мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердің жумысына араласыуына, сондай-ақ, мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемниң мәмлекетлик уйымлардың хәм олардың лаўазымлы шахсларының жумысына араласыуына жол қойылмайды.

5-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемниң халықаралық байланыслары

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем ыызам ҳужжетлерине муўапық халықаралық мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлерге кириуі олар менен тиккелей халықаралық байланыслар орнатыуы, бирге ислесиуі ҳаққында тийисли келисимлер дүзиуі мүмкин.

II. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемниң ҳуқықый статусы, ҳуқықлары хәм миннетлери

6-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемниң ҳуқықый статусы

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем юридикалық тәрәп болып табылады.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем, егер оның шөлкемлестириў ҳужжетлеринде басқаша режелер белгиленген болмаса жумыс мүддети шекленбеген ҳалда шөлкемлестириледі.

7-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің ҳуқықлары

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем төмендеги ҳуқықларға ийе:

өз ағзалары ҳәм қатнасыўшылардың ҳуқықлары ҳәм нызамлы мәплерин билдириў және қорғаў;

жәмийетлик турмыстың ҳәрқыйлы мәселелерине байланыслы инта менен шығыў, мәмлекетлик ҳәкимият ҳәм басқарыў уйымларына усыныслар киргизиў;

мәмлекетлик ҳәкимият ҳәм басқарыў уйымларының қарарларын ислеп шығыўда нызам ҳужжетлеринде нәзерде тутылған тәртипте қатнасыў;

өз жумысы ҳаққында мәлимлеме тарқатыў;

ғалаба хабар қуралларын шөлкемлестириў ҳәм белгиленген тәртипте баспа жумысын әмелге асырыў;

уставта белгиленген ўазыйпаларды атқарыў ушын исбилерменлик структураларын шөлкемлестириў;

өз символикасын шөлкемлестириў;

өз жумысына байланыслы мәселелер бойынша жыйналыслар, конференциялар өткеріў;

нызам ҳужжетлерине муўапық ўәкилханалар ашыў ҳәм филиаллар шөлкемлестириў.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем нызам ҳужжетлеринде нәзерде тутылған басқа да ҳуқықларғы ийе.

8-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің ўазыйпалары

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем:

нызам ҳужжетлерине бойсыныўы;

өз мүлки ҳәм қаржыларынан пайдаланыў ҳаққындағы мағлыўмат пенен танысыў еркинлигин тәмийинлеўи;

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди дизимнен өткеріўши уйымға өзи өткерип атырған илажларға еркин кириў имканиятын бериўи;

дизимнен өткеріўши салық ҳәм статистика уйымларына өз жумысы ҳаққында есап бериўи шәрт.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем нызам ҳужжетлеринде нәзерде тутылған басқа да миннетлерге ийе болады.

9-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердің ўәкилханалары хәм филиаллары

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің ўәкилханасы ол турған жерден тысқарыда жайласқан өз алдына бөлим болып, мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің мәплерин билдиреди хәм қорғайды.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің филиалы ол турған жерден тысқарыда жайласқан өз алдына бөлим болып, оның барлық ўазыйпаларын ямаса ўазыйпаларының бир бөлегин, соның ишинде ўәкилхана ўазыйпаларын әмелге асырады.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің ўәкилханалары хәм филиаллары мәмлекетлик дизимнен өткерилген ўақыттан баслап юридикалық тәреп статусына ийе болыўы мүмкин.

Халықаралық хәмде сырт еллердің мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлеринің ўәкилханалары хәм филиаллары юридикалық тәреп болып табылады.

10-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлерди шөлкемлестириўдің ҳуқықый формалары

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлер жәмийетлик бирлеспелер, жәмийетлик қорлар мәкеме формасында, сондай-ақ, нызамларда нәзерде тутылған басқа да формада шөлкемлестирилиўи мүмкин.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлер өзлеринің жумысын муўапықластырып барыў, сондай-ақ, улыўма мәплерин билдириў және қорғаў мақсетинде ассоциациялар формасында бирлеспелер дүзиўи мүмкин.

11-статья. Жәмийетлик бирлеспе

Руўхый ямаса басқа да материаллық емес талапларды қанаатландырыў ушын өз мәплеринің ортақлығы тийкарында нызамда белгиленген тәртипте бирлескен пуқаралардың ықтыярлы бирлеспеси жәмийетлик бирлеспе болып табылады.

Жәмийетлик бирлеспе қатнасыўшылары усы бирлеспеге мүлк етип берген мүлклерине, соның ишинде ағзалық төлемлерине болған ҳуқықларын сақлап қалмайды. Олар ағза сыпатында қатнасып атырған жәмийетлик бирлеспениң миннетлемелери бойынша жуўап бермейди, ал усы бирлеспе болса өз ағзаларының миннетлемелери бойынша жуўап бермейди.

12-статья. Жәмийетлик қор

Физикалық хәм (ямаса) юридикалық шахслар тәрепинен ықтыярлы төлемлер тийкарында шөлкемлестирилген, қайырқомлық, жәмийетлик, мәдений, ағартыўшылық ямаса басқа да жәмийетлик пайдалы мақсетлерди гөзлейтуғын,

ағзалығы болмаған мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем жәмийетлик қор деп тән алынады.

Жәмийетлик қорға оның шөлкемлестиріушілері (шөлкемлестиріушісі) ямаса ұәсият етіушісі тәрәпинен берілген мүлк қордың меншиги болады. Қор шөлкемлестиріушілері (шөлкемлестиріушісі) ямаса қор ұәсиятнама бойынша шөлкемлестирілгенде ұәсиятнаманы орынлаушы қордың миннетлемелері бойынша жууап бермейди, ал қор болса шөлкемлестиріушілерінің (шөлкемлестиріушісінің) ямаса ұәсиятнаманы орынлаушының миннетлемелері бойынша жууап бермейди.

Жәмийетлик қор ҳәр жылы өз жұмысы тууралы есабын жәриялап барыуы шәрт.

13-статья. Мәкеме

Социаллық, мәдений хәм басқа да коммерциялық емес түрдеги ұазыйпаларды әмелге асыруу үшін физикалық хәм (ямаса) юридикалық шахслар тәрәпинен дүзилген мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем мәкеме деп тән алынады.

14-статья. Халықаралық мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем

Өз уставына хәм Қарақалпақстан Республикасының Нызам хұжжетлерине мууапық Қарақалпақстан Республикасы аймағында хәм бир ямаса оннан көп сырт ел мәмлекети аймағында жұмыс алып барыуы мүмкин болған халықаралық шөлкем халықаралық мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем деп есапланады.

III. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди дүзиу тәртиби

15-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди шөлкемлестиріу

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем оның шөлкемлестиріушілерінің (ағзаларының) қарары тийкарында нызам хұжжетлерине мууапық дүзиледи.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердің ассоциациялары (аўқамлары) кеминде еки мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің интасы менен дүзилиуі мүмкин.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің инта билдириушілері ямаса шөлкемлестиріушілері шөлкемлестиріуші създин (конференциясын) ямаса улыума жыйналысын шақырады, онда устав қабыл етиледи хәм басшы уйымлары дүзиледи.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем мәмлекетлик дизимнен өткерилген ұақыттан баслап дүзилген болып есапланады.

16-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириў ҳужжетлери

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириў ҳужжетлери төмендегилерден ибарат:

шөлкемлестириўшилер (ағзалар) тәрәпинен тастыйықланған устав;

қатнасыўшылар тәрәпинен дүзилген шөлкемлестириў шәртнамасы ҳәм олар тастыйықлаған устав - ассоциация ушын.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириў ҳужжетлериниң талаплары мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің өзи ушын, оның шөлкемлестириўшилери ҳәм қатнасыўшылары (ағзалары) ушын мәжбүрий болып табылады.

Шөлкемлестириў шәртнамасында тәрәплер (шөлкемлестириўшилер) мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердиң ассоциациясын дүзиў миннетлемесин алады, оны дүзиў тараўында биргеликте жұмыс алып барыў тәртибин, оған өз мүлкин бериў ҳәм оның жұмысында қатнасыў, мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жұмысын басқарыў, шөлкемлестириўшилердиң оның қурамынан шығыўы шәртлерин белгилеп береді.

Шөлкемлестириў шәртнамасына шөлкемлестириўшилердиң келисиўине муўапық басқа шәртлерде киргизилиўи мүмкин.

17-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің уставы

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің уставында төмендегилер нәзерде тутылады;

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің атамасы мақсети ҳәм ўазыйпалары, оның шөлкемлестириў-ҳуқықый формасы, ол өз жұмысын әмелге асыратуғын аймақ;

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің структурасы ҳәм басшы уйымлары, зәрүрликке қарай оның қадағалаў - тексеріў уйымлары (жәмийетлик қорлары ушын-мәжбүрий) ямаса аудиторларды (аудиторлық фирмалары) тартыўдың мәжбүрийлиги;

басшы уйымлардың ўәкиллик шеңбери ҳәм оларды қәлиплестириў тәртиби, олардың ўәкиллик мүддетлери, турақлы тийкарда ислейтуғын басшы уйым жайласқан уйым;

ағзалық белгиленген бирлеспелер ушын- ағза болыў ҳәм ағзалықтан айрылыў шәртлери ҳәм тәртиби, ағзалардың ҳуқық ҳәм миннетлемелери;

ақша қаржылары ҳәм басқа да мүлкти қәлиплестириў дереклери, мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем ҳәм оның қурамлы бөлимлериниң мүлкти басқарыў бойынша ҳуқықлары;

қайта шөлкемлестириў ҳәм сапластырыў тәртиби;

уставқа өзгерислер ҳәм қосымшалар киргизіў тәртиби.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің уставында оның символикалық белгилеринің сүүретлемеси болыўы мүмкин.

Уставта мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысына байланыслы, нызам хўжетлерине қарсы болмаған басқа да режелер нәзерде тутылыўы мүмкин.

18-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириўшилерине, қатнасыўшыларына (ағзаларына) қойылатуғын улыўма талаптар

Егер нызам хўжетлеринде басқаша реже белгиленген болмаса, 18 жасқа толған физикалық тәреплер, сондай-ақ,, юридикалық тәреплер мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириўшилери, қатнасыўшылары (ағзалары) болыўы мүмкин.

Жаслардың мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемине он төрт жасқа толған шахслар, балалардың мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемине болса он жасқа толған шахслар ағза болыўы мүмкин.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемге ағза болыў, ағзалықтан шығыў шәртлери хәм тәртиби соның ишинде жасына қарай ағзалықтан шығыў шәртлери тийисли мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердің уставлары менен белгиленеди.

Рәсмий хўжетлерде ана ямаса мына мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемге ағзалық ямаса оның жумысында қатнасыўы көрсетилиўин талап етиўге жол қойылмайды. Пуқаралардың мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемге қатнаслы ямаса қатнаслы емеслиги олардың хуқықлары хәм еркинликлерин шеклеў ушын тийкар бола алмайды.

Сырт ел пуқаралары хәм пуқаралығы болмаған шахслар Өзбекстан Республикасы пуқаралары менен тең рәўиште мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириўшилери, қатнасыўшылары (ағзалары) болыўы мүмкин. Қарақалпақстан Республикасының нызамлары хәм халықаралық шәртнамаларда белгиленген жағдайлар оған кирмейди.

19-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің символикасы

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем байрақ, эмблема, вымпел хәм басқа да символикаға ийе болыўы мүмкин. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің символикасы мәмлекетлик символикаға усамаўы керек.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің символикасы уставқа муўапық оның басшы уйымы тәрепинен тастыйықланады хәм мәмлекетлик дизимнен өткерилиўи керек.

20-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди қайта шөлкемлестириў

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди қайта шөлкемлестириў оның жоқары уйымының қарарына муўапық бирлесиў, қосылыў, бөлиниў, ажыралып шығыў хәм өзгертиў жолы менен әмелге асырылады.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди қайта шөлкемлестириў нызам хўжетлеринде нәзерде тутылған тәртипте әмелге асырылады.

IV. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерий тәртиби.

21-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерий

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерий әдиллик уйымлары тәрәпинен әмелге асырылады.

Қарақалпақстан Республикасында жұмыс жүргизип атырған халықаралық мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлер халықаралық хәмде сырт еллердиң мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлериниң ўәкилханалары хәм филиаллары, район, қала, посёлка хәм аўыл аймақларында жұмыс алып баратуғын мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлер Қарақалпақстан Республикасы Әдиллик министрлиги тәрәпинен дизимнен өткериледи.

Қарақалпақстан Республикасы Әдиллик министрлиги халықаралық хәм сырт еллердиң мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлери ўәкилханалары хәм филиалларының сырт ел пуқаралары болған хызметкерлериниң, сондай-ақ олардың қарамағындағы шаңарақ ағзаларын белгиленген тәртипте аккредитациядан өткерийди әмелге асырады.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди дизимге алған уйым оның жұмысы уставта белгиленген мақсетлерге хәмде Қарақалпақстан Республикасының Нызам хўжетлерине муўапықлығын қадағалайды.

22-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерий ушын талап етилетуғын хўжетлер

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерий ушын дизимге алыўшы уйымға төмендеги хўжетлер усынылады:

усы мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемниң басшы уйымы ағзаларының хәр бириниң фамилиясы, аты, әкесиниң аты, туўылған жылы хәм орны, жасаў орны хәм мәкан жайы көрсетилген халда олар тәрәпинен қол қойылған арза;

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемниң еки нусқадағы уставы;

шөлкемлестириў съезди (конференциясы) ямаса улыўма жыйналыстың мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди шөлкемлестириў хәққында, шөлкемлестириўшилер туўралы оның уставын тастыйықлаў хәққында, басшы

уйымлары хәм басқа да уйымларын қәлиплестириў ҳаққындағы мағлыұматлар миннетли түрде бар болған протоколы;

мәмлекетлик бажы төленгенлиги ҳаққындағы банктің төлем хұжжети.

(ҚР ЖК 22.05.2010-ж. 31/II-санлы-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)

Мәмлекетлик дизимнен өткерийў ушын хұжжетлер шөлкемлестириў съезди (конференциясы) ямаса улыўма жыйналыс өткерилген күннен баслап еки ай ишинде усынылады.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің ўәкилханалары хәм филиалларын мәмлекетлик дизимнен өткерийў ўәкилхана хәм филиал тәрепинен усынылған, мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің орайлық басшы уйымы тәрепинен тастыйықланған хұжжетлер тийкарында, сондай-ақ, мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің мәмлекетлик дизимнен өткенлиги ҳаққындағы гуўалықтың нотариал тәртипте тастыйықланған нусқасы тийкарында әдиллик уйымлары тәрепинен әмелге асырылады.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің юридикалық тәреп болмаған ўәкилханалары хәм филиалларын есапқа алыў мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің орайлық басшы уйымлары тәрепинен усынылған хәм тастыйықланған хұжжетлери тийкарында, сондай-ақ, мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем мәмлекетлик дизимнен өткенлиги ҳаққындағы гуўалықтың нотариал тәртипте тастыйықланған нусқасы тийкарында әдиллик уйымлары тәрепинен әмелге асырылады.

Халықаралық хәмде сырт еллердиң мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлери ўәкилханаларын хәм филиалларын мәмлекетлик дизимнен өткерийў ушын ўәкилхананың ямаса филиалдың тийкарғы мақсетлери хәм хәрекет етиў мүддети, сондай-ақ хызметкерлериниң саны да көрсетилген арза дизимге алыўшы уйымға усынылады. Арзаға тийкарғы шөлкемнің басшылық етиўши орайлық уйымы тәрепинен тастыйықланған төмендеги хұжжетлер еки нусқада қосылады:

тийкарғы шөлкемди дүзиў мақсетлери хәм ўазыйпалары көрсетилген ҳалда уставтың ўәмде дизимнен өткенлиги ҳаққындағы гуўалықтың белгиленген тәртипте легалластырылған ямаса апостиль қойылған нусқалары; *(ҚР ЖК 28.12.2013-ж. 187/XIV-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

тийкарғы шөлкемнің Қарақалпақстан Республикасында ўәкилхана ашыў ямаса филиал шөлкемлестириў ҳаққындағы қарары (протоколы), онда ўәкилхана ашыўға (филиал шөлкемлестириўге), оның режесин тастыйықлаўға, басшыны (басшыларды) тайынлаўға тийисли белгиленген тәртипте легалластырылған ямаса апостиль қойылған мағлыұматлары болыўы керек; *(ҚР ЖК 28.12.2013-ж. 187/XIV-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

Ўэкилхана ямаса филиал ҳаққиндағы нотариал тастыйықланған, оны ашыўдан (шөлкемлестириўден) гөзленген мақсетлер ҳәм ўазыйпалар көрсетилген мәмлекетлик ҳәм рус тиллериндеги реже (устав);

тийкарғы шөлкем тәрeпинен ўэкилхана ямаса филиал басшысына берилген белгиленген тәртипте легалластырылған ямаса апостиль қойылған исеним қағазы; *(ҚР ЖК 28.12.2013-ж. 187/XIV-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

тийкарғы шөлкемнинг жумысы ҳаққинда белгиленген тәртипте лагалластырылған ямаса апостиль қойылған мәлимлеме; *(ҚР ЖК 28.12.2013-ж. 187/XIV-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

ижараға бериўшиниң тийисли имаратларды ўэкилхана ямаса филиалға бериў ҳаққиндағы разылық хаты;

мәмлекетлик бажы төленгенлиги ҳаққиндағы банктің төлем хўжжети; *(ҚР ЖК 22.05.2010-ж. 31/II-санлы-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

ўэкилхана ямаса филиалдың басшысы ҳәмде хызметкерлери ҳаққинда мағлыўматлар, олардың фамилиясы, исми, атасының исми, туўылған сәнеси ҳәм жери, пуқаралығы, кәсиби, мәкан жайы ҳәмде телефон номери көрсетилген ҳалда;

ўэкилхана яки Филиал жумысын қаржыландырыў дереклери ҳаққинда белгиленген формадағы декларация.

23-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерийў ҳаққиндағы қарар

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерийў ушын хўжжетлерди қабыл етип алған әдиллик уйымы оларды еки ай мүддет ишинде қарап шығады ҳәм мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерийў ҳаққинда ямаса мәмлекетлик дизимнен өткерийўден бас тартыў ҳаққинда қарар қабыл етеди ҳәм қарар қабыл етилген ўақыттан баслап үш күн ишинде шөлкемлестириўшилерге мәмлекетлик дизимнен өткерийў ҳаққинда гуўалық ямаса нызам хўжжетлериниң қайсы режелери бузылғанлығы мәмлекетлик дизимнен өткерийўден бас тартыўға алып келгенлиги ҳаққинда анық көрсетилген хўжжет береді.

24-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемниң мағлыўматларын юридикалық тәрeплердиң бирден-бир мәмлекетлик реестрине киргизиў

Мәмлекетлик дизимнен өткен мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлер юридикалық тәрeплердиң ҳәмме танысып шығыўы ушын ашық болған бирден-бир мәмлекетлик реестрине киргизиледи.

Юридикалық тәрептердың бирден-бир мәмлекетлик реестринде төмендегилер көрсетиледи:

шөлкемлестирилген сәне;
атамасы ҳәм жайласқан орны;
басшы уйымлары;
ўәкиллер сыпатында жұмыс алып барыўға ўәкилликли шахслар;
жұмыс тараўы.

25-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерийден бас тартыў тийкарлары

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерийден төмендеги жағдайларда бас тартылыўы мүмкин:

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириў хўжжетлери Өзбекстан ҳәм Қарақалпақстан Республикаларының Конституциялық дүзимин зорлық пенен өзгертиўди, суверенитети, бир тутаслығы ҳәм қәўипсизлигине зыян келтириўди пуқаралардың конституциялық хўқық ҳәм еркинликлерин кемситиўлерди, урысты, социаллық, миллий, расалық ҳәм диний қаслықты үгит-нәсиятлаў, пуқаралардың денсаўлығы ҳәм руўхыйлығына қаслық етиўди мақсет етип қойған болса;

хўжжетлер дизим бойынша толық усынылмаған ямаса олар тийисли дәрежеде рәсмийлестирилмеген болса;

хўжжетлер устав қабыл етилген ўақыттан баслап еки ай мүддет өткеннен кейин усынылған болса;

бурын усы атамадағы мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем дизимнен өткерилген болса;

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди дүзиўдиң нызамда белгиленген тәртиби бузылған болса ямаса оның шөлкемлестириў хўжжетлерин нызамға муўапық емес болса;

дизимнен өткерий ушын усынылған шөлкемлестириў хўжжетлеринде билқастан надурис мағлыўматлар келтирилгенлиги анықланған болса;

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің атамасы ямаса символикасы әдеп-иқрамлылыққа, пуқаралардың миллий ҳәм диний сезимлерине тийетуғын болса;

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириў хўжжетлеринде әскерийлестирилген бирлеспелер дүзиў нәзерде тутылған болса.

Шөлкемлестириў хўжжетлеринде Өзбекстан Республикасының ҳәм Қарақалпақстан Республикасының Конституцияларына ҳәм нызамларына қарсы режелер бар болған басқа жағдайларда мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткерийден бас тартылыўы мүмкин.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди дүзиў мақсетке муўапық емес деген бәне менен оны дизимнен өткерийден бас тартыўға жол қойылмайды.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди дизимнен өткеріуден бас тартылыуы, бас тартыу себеплери сапластырылған жағдайда хужжетлерди мәмлекетлик дизимнен өткеріу ушын қайтадан усыныуға тосқынлық бола алмайды.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди дизимнен өткеріуши әдиллик уйымына қайтадан тапсырылған мүрәжатты қарап шығыу хәм бул мүрәжат бойынша қарар шығарыу усы нызамда нәзерде тутылған тәртипте әмелге асырылады.

26-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди дизимнен өткеріуден бас тартылғанлығы бойынша шағым етиу

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди мәмлекетлик дизимнен өткеріуден бас тартқанлығы сондай-ақ, дизимнен өткеріу мүддетлери бузылғанлығы бойынша судқа шағым етиуге болады.

27-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди қайта дизимнен өткеріу

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириу хужжетлерине киргизилетуғын өзгерислер хәм қосымшалар мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің өзи мәмлекетлик дизимнен өткерилетуғын тәртипте хәм мүддетлерде мәмлекетлик дизимнен өткерилиуи тийис.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем халықаралық мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемге ямаса оның филиалына айландырылған жағдайда қайта дизимнен өткерилиуи шәрт.

V. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысының экономикалық тийкарлары

28-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің мүлки

Имаратлар, қурылмалар, турақ жайлар, үскенелер, инвентарь, ақша қаржылары, бахалы қағазлар хәм басқа да мүлклер мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің меншиги болыуы мүмкин.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің мүлки нызам менен қорғалады. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем өз миннетлемелери бойынша нызамға мууапық өндириу қаратылыуы мүмкин болған мүлки менен жууап береді.

29-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің мүлкин қәлиплестириу дереклери

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің мүлкин қәлиплестириу дереклери төмендегилерден ибарат болыуы мүмкин:

кириу хэм ағзалық төлемлери, егер олар уставта нэзерде тутылған болса; шөлкемлестириушилерден, қатнасыушылардан (ағзалардан) бир мәрте хэм турақлы рэуиште келетуғын түсимлер; ықтыярлы мүлк төлемлери хэм қайрқомлық жәрдемлер; исбилерменлик жумысынан алынған, тек ғана уставлық мақсетлерге жумсалатуғын дәрамаатлар (пайда); нызамларда қадаған етилмеген басқа да түсимлер.

30-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысының түрлери

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем нызам менен қадаған етилмеген хэм өзиниң шөлкемлестириу хужжетлеринде нэзерде тутылған мақсетлерге мууапық болған жумыстың хэр қандай түрин әмелге асырыуы мүмкин.

Халықаралық хэмде сырт еллердиң мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлери уәкилханалары хэм филиаллары хэмде бундай уәкилханалардың (филиаллардың) хызметкерлери Қарақалпақстан Республикасы аймағында қандайда бир сиясий жумысқа хэм уәкилхана ямаса филиалдың уставта белгиленген мақсетлерине сәйкес келмейтуғын басқа жумысқа қатнасыуға хақылы емес. Олардың сиясий партиялар хэмде ғалаба хәрекетлер тәрeпинен өткерилетуғын әмелий хәрекетлер хэм илажларды қаржыландырыуына, сондай-ақ бундай шөлкемлерди дүзиу басламасы менен шығыуына хэмде усындай шөлкемлерди дүзиуди қоллап-қууатлауына жол қойылмайды.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем тәрeпинен айрым жумыс түрлери тек лицензиялар тийкарында ғана әмелге асырылыуы мүмкин. Бундай жумыс түрлериниң дизими нызам хужжетлери менен белгиленеди.

31-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің исбилерменлик жумысы

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем нызам хужжетлерине мууапық өз уставлық мақсетлерине сәйкес келетуғын шеклерде исбилерменлик жумысы менен шуғылланыуы мүмкин.

32-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди салыққа тартыу

Нызам хужжетлеринде белгиленген тәртипте салықлар, жыйымлар хэм бюджетке және бюджеттен тыс фондларға басқа да төлемлер төлейди, сондай ақ жеңилликлерден пайдаланады.

VI. Жуумақлаушы режелер

33-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің есабы хәм есабаты

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем өз жумысы нәтийжелериниң есабын жүргизеди хәм дизимнен өткерийүши, статистика және салық уйымларына белгиленген тәртипте есабатлар тапсырады.

34-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысын тоқтатып қойыу

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысы Қарақалпақстан Республикасының Конституциясы хәм нызам хұжжетлерин бузған жағдайда суд тәрпипинен тоқтатып қойылыуы мүмкин.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем тәрпипинен мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлер хәққындағы нызам хұжжетлери бузылған жағдайда, сондай-ақ, уставлық мақсетлерине қарсы хәрекетлер исленгенде прокуратура уйымлары ямаса әдиллик уйымлары көрсетилген тәртип бузылыулар хәққында усы мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің басшы уйымларына усыныс киргизеди хәм бул кемшиликлерди сапластырыу мүддетин белгилейди. Егер бул қағыйда бузылыулар белгиленген мүддетте сапластырылмаса, мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысы прокуратура хәм әдиллик уйымларының усынысы тийкарында судтың қарары менен алты айға дейин болған мүддетке тоқтатып қойылады.

Қарақалпақстан Республикасының аймағында айрықша жағдай енгизилгенде мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысын тоқтатып қойыу тәртиби нызам хұжжетлери менен белгиленеди.

35-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысын тоқтатып қойыу ақыбетлери

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысы судтың қарары менен белгиленген мүддетке тоқтатып қойылған жағдайда оның ғалаба хабар қураллары шөлкемлестириушиси сыпатындағы хұқықлары тоқтатып қойылады, оған ғалаба илажлар шөлкемлестириу, банк аманатларынан пайдаланыу қадаған етиледи, хожалық жумысы мийнет шәртнамалары, өз хәрекетлери (хәрекетсизлиги) ақыбетинде келтирилген зыянның орнын өтеу хәм жәриймалар төлеуге байланыслы шығынлар оған кирмейди.

Егер мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің жумысын тоқтатып қойыудың суд тәрпипинен белгиленген мүддети дауамында ол өз жумысының тоқтатылыуына себеп болған тәртип бузыуларды сапластырса, усы мүддет тамам болғанан кейин мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем өз жумысын қайтадан баслауы мүмкин. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем көрсетилген қағыйда бузыуларды сапластырмаған жағдайда оның

жумысын тоқтатып қойыуы хаққында судқа усыныс киргизген уйым бул шөлкемди сапластырыуы хаққында судқа усыныс киргизиуи мүмкин.

36-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди сапластырыуы

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди сапластырыуы оның жоқары уйымының қарарына мууапық ямаса суд тәртибинде әмелге асырылады.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің шөлкемлестириуишители, қатнасыушылары (ағзалары) ямаса мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди сапластырыуы хаққындағы қарар қабыл еткен уйым мәмлекетлик дизимнен өткериуиши әдиллик уйымы менен келисип сапластырыуы комиссиясын тайынлайды.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди сапластырыуы Өзбекстан Республикасының Пуқаралық Кодексинде нәзерде тутылған тәртипте әмелге асырылады.

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди сапластырыуы хаққындағы жазыуы оны мәмлекетлик дизимнен өткерген әдиллик уйымы тәрөпинен төмендеги хұжжетлер тийкарында юридикалық тәрөплердин бирден-бир мәмлекетлик реестрине киргизиледи:

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди сапластырыуы хаққындағы жазыуыды юридикалық тәрөплердин бирден-бир мәмлекетлик реестрине киргизиуы хаққындағы арза (ықтыярлы рәуиште сапластырылып атырған жағдайда);

тийисли уйымның мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемди сапластырыуы хаққындағы қарары;

мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемнің уставы хәм басқа да шөлкемлестириуы хұжжетлери және ол мәмлекетлик дизимнен өткенлиги хаққындағы гууалық;

сапластырыуы балансы яки тапсырыуы хұжжети ямаса бөлистириуы балансы.

Кредиторлардың талаплары қанаатландырғаннан кейин қалған мүлк шөлкем қатнасыушылары (ағзалары), сондай-ақ, басшы уйымлардың ағзалары ямаса мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкемлердин хызметкерлери арасында бөлистирилиуи мүмкин емес хәм оннан белгиленген тәртипте пайдаланылады.

37-статья. Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем хаққындағы нызам хұжжетлерин бузғаны ушын жууапкершилик

Мәмлекетлик емес коммерциялық емес шөлкем хаққындағы нызам хұжжетлерин бузыуда айыплы болған шахслар нызамға мууапық жууапкер болады.